

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA
NUOTOLINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024-12-20 Nr. TP-13

Vilnius

Posėdis įvyko 2024 m. gruodžio 10 d. 13 val. nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkė Dalia Urbanavičienė.

Posėdžio sekretorė Virginija Navickienė.

Dalyvavo: Etninės kultūros globos tarybos (toliau – EKG, Taryba) pirmininkė doc. dr. Dalia Urbanavičienė, EKG nariai – Jonas Rudzinskas, Nijolė Balčiūnienė, Sandra Daugirdienė, Virginijus Jocys, Vaida Kasparavičienė, dr. Lina Leparskienė, prof. dr. Lina Petrošienė, doc. dr. Dalia Senvaitytė, dr. Žilvytis Šaknys, Gita Šapranauskaitė, dr. Skaidrė Urbonienė, dr. Loreta Sungailienė, Jonas Vaiškūnas, Ona Drobelenė; EKG specialistai – dr. Jolita Eidikonienė, Violeta Dubnikienė, Valia Skrodenienė, Valdas Voveris, Asta Žernienė, Virginija Navickienė.

Posėdžio kvorumas yra.

Darbotvarkė:

1. Dėl Etninės kultūros globos tarybos 2025 m. veiklos plano projekto;
2. Dėl etninės kultūros būklės 2024 m. savivaldybėse apklausos modelio;
3. Dėl atmintinų Lietuvių liaudies dainų metų plano įgyvendinimo (atidarymo renginys; renginių gidų sudarymas) ir ženklo tvirtinimo;
4. Dėl atmintinų Kanklių metų 2026-aisiais metais paskelbimo;
5. Kiti klausimai.

Dalia Urbanavičienė pasiūlė prie kitų klausimų aptarti klausimus dėl regioninių etninės globos tarybų sudėties pakeitimų.

Darbotvarkei pritarta bendru Tarybos sutarimu.

1. SVARSTYTA. D. Urbanavičienė pristatė Etninės kultūros globos tarybos 2025 m. veiklos plano projektą (pridedamas), su kuriuo Tarybos nariai buvo supažindinti iš anksto.

L. Sungailienė išsakė požiūrį, kad reikėtų kreiptis į naująjį Kultūros ministrą, kad jis tarpininkautų ir inicijuotų susitikimą su savivaldybių aukščiausiais asmenimis, kad būtų pristatytos rekomendacijos dėl etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo plėtros savivaldybėms. Ji pasiūlė patikslinti plane punktą dėl atmintinų metų priemonių plano įgyvendinimo ir koordinavimo.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį į plano punktus dėl poreikio įtvirtinti liuanistikos prioritetą teisės aktuose, gražinti etnologijos ir folkloristikos sritį į studijų krypčių sąrašą. Ji priminė, kad Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso 2025 m. nebus, bet per ateinančius metus reikia tobulinti konkurso nuostatus.

V. Jocys priminė, kad anksčiau buvo EKGKT rengiamas geriausiai etninę kultūrą puoselėjančių seniūnijų konkursas. Gal vertėtų jį atgaivinti?

Dalia Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad EKGKT turi ateinančiais metais įgyvendinti labai daug priemonių, tad gali pritrūkti galimybių surengti seniūnijų konkursą. Jos nuomone, reikėtų toliau tęsti etninės kultūros būklės savivaldybėse stebėseną nepaisant to, kad tokio išsipareigojimo nebelyka pagal Kultūros ministerijos patvirtintą Kultūros paveldo aktualizavimo ir išsaugojimo programą 2020-2024 m.

Loreta Sungailienė pritarė, kad būtų tikslinga tęsti etninės kultūros būklės savivaldybėse stebėseną.

NUTARTA: Patvirtinti Etninės kultūros globos tarybos 2025 m. veiklos planą patobulinus pagal pateiktas Tarybos narių pastabas.

2. SVARSTYTA. Etninės kultūros būklės 2024 m. savivaldybėse apklausos modelis.

D. Urbanavičienė pasiūlė tęsiant apklausą pasirinkti šias temas: 1) etninės kultūros ir nematerialaus kultūros klausimus kuriojantys specialistai savivaldybėse (savivaldybių administracijose ir pavaldžiose kultūros įstaigose, ar turi kompetenciją etninės kultūros srityje ir kt.); 2) etnokultūrinio ugdymo padėtis (apimant formalų ir neformalų ugdymą, folkloro ansamblius mokyklose ir kt.). D. Urbanavičienė pasiūlė apklausti ne tik savivaldybes, bet ir pasiremti ryšiais su Nevalstybinių ugdymo įstaigų asociacija, kad į stebėsenos rezultatus patektų ir nevalstybinių ugdymo įstaigų duomenys.

NUTARTA: Pritarti etninės kultūros būklės 2024 m. savivaldybėse apklausos modeliui pasirenkant dvi temas – etninės kultūros specialistai; etnokultūrinis ugdymas.

3. SVARSTYTA. Atmintinų Lietuvių liaudies dainų metų plano įgyvendinimas (atidarymo renginys; renginių gidų sudarymas).

Dalia Urbanavičienė priminė, kad suplanuota 2025 m. kas ketvirtį parengti Lietuvių liaudies dainų metams (toliau – Dainų metai) skirtų renginių gidus, kuriuose būtų pateikiama platesnė informacija apie tikrai įvyksiančius renginius. Šiuos gidus ji pasiūlė sudaryti pavedant EKGKT administracijos specialistams (sudarant gidus pagal etnografinius regionus, taip pat įtraukiant Vilnių ir Kauną). Dalia Urbanavičienė informavo, kad pagrindinis Dainų metų atidarymo renginys planuojamas 2025 m. vasario 7 d. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Ji pasiūlė sudaryti darbo

grupę organizaciniams klausimams spręsti. Į grupę ji pasiūlė Loretą Sungailienę, Sandrą Daugirdienę, Virginijų Jocių, Rimantą Astrauską, Daivą Vyčinienę.

Tarybos nariai pritarė šiems siūlymams.

Buvo aptarti Lietuvių liaudies dainų metų ženklo projektai, vienas iš jų susilaukė didžiausio pritarimo.

NUTARTA. 1. Sudaryti darbo grupę dėl Dainų metų atidarymo renginio organizavimo, įtraukiant į grupę Loretą Sungailienę, Sandrą Daugirdienę, Virginijų Jocių, Rimantą Astrauską, Dalią Urbanavičienę ir Daivą Vyčinienę. 2. Patvirtinti atmintinų Lietuvių liaudies dainų metų ženklą.

4. SVARSTYTA. Atmintinų Kanklių metų 2026-aisiais metais skelbimas.

Svarstyta, kad skelbiant atmintinus Kanklių metus vertėtų gauti Seimo Kultūros komiteto pritarimą, todėl tuo klausimu jau kreiptasi į šį komitetą. Iki šiol jokio atsakymo negauta.

NUTARTA: Sulaukus Seimo Kultūros komiteto protokolinio pritarimo paskelbti 2026-uosius metus atmintiniais Kanklių metais atskiru balsavimu. Jei šis pritarimas nebus gautas, paskelbti atmintinus Kanklių metus EKGK nutarimu nurodant šio EKGK posėdžio datą.

5. Kiti klausimai

SVARSTYTA. Regioninių etninės kultūros globos tarybų sudėties pakeitimai.

EKGK gavo iš Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos raštą, kad į Mažosios Lietuvos regioninę etninės kultūros globos tarybą vietoj direkcijoje jau nebedirbančios kultūrologės nematerialiajam kultūros paveldui Linos Misiulytės deleguojamas direkcijos Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas Michailas Denisenko. Tačiau į Mažosios Lietuvos regioninę tarybą Palangos miesto savivaldybė deleguoja Liną Misiulytę kaip savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausiąją specialistę. Taigi Taryba turėtų patvirtinti šiuos pasikeitimus Mažosios Lietuvos taryboje.

Panaši situacija susidarė ir Žemaitijos regioninėje etninės kultūros globos taryboje, kurios sudėtyje taip pat buvo Lina Misiulytė kaip Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos atstovė – vietoj jos direkcija taip pat deleguoja Michailą Denisenko. Be to, Šilalės rajono savivaldybė vietoj dabar nebedirbančios Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro direktorės Irminos Kėblienės deleguoja Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro scenos režisierę (etnografijai) Iloną Raudonienę.

Posėdyje užvirė diskusija dėl etnokultūros specialistų etatų naikinimo Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijoje. Nijolė Balčiūnienė, Loreta Sungailienė pasiūlė kreiptis į naująjį Aplinkos ministrą ir į Seimo Aplinkos apsaugos komitetą, siekiant kultūrologų sugražinimo į saugomų teritorijų direkcijas. Reikėtų išsiaiškinti, ar tai vyksta tik vienoje direkcijoje, ar ir kitose – nors Aplinkos ministerija raštu buvo pažadėjusi, kad vykdant regioninių parkų direkcijų reformą kultūrologų etatai direkcijose nebus naikinami, o priešingai, bus didinami.

NUTARTA. 1. Pakeisti Etninės kultūros globos tarybos 2023 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. TN-8 „Dėl Regioninių etninės kultūros globos tarybų sudėties patvirtinimo“ patvirtintą Regioninių etninės kultūros globos tarybų sudėties sąrašą: 1) į Mažosios Lietuvos regioninės etninės kultūros globos tarybos sąrašą vietoj Linos Misiulytės įtraukti Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos Bendrųjų reikalų skyriaus vedėją Michailą Denisenko, o Liną Misiulytę įtraukti kaip Palangos miesto savivaldybės atstovę; 2) į Žemaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos sąrašą vietoj Linos Misiulytės įtraukti Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos Bendrųjų reikalų skyriaus vedėją Michailą Denisenko, o vietoj Irminos Kėblienės įtraukti Šilalės rajono savivaldybės kultūros centro scenos režisierę (etnografijai) Iloną Raudonienę.

2. Kreiptis į Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkciją dėl panaikinto kultūrologo etato.

3. Kreiptis į naująjį LR Aplinkos ministrą ir į Seimo Aplinkos apsaugos komitetą, siekiant išsiaiškinti kultūrologų etatų naikinimo saugomų teritorijų direkcijose klausimą.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Posėdžio sekretorė

Virginija Navickienė